

Rada
Európskej únie

V Bruseli 23. marca 2022
(OR. fr)

7331/22

CLIMA 120
ENV 252
AGRI 109
FORETS 18
ONU 41
CODEC 334

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Rada

Predmet: Balík návrhov Fit for 55: poľnohospodárske aspekty revízie nariadenia
o LULUCF
výmena názorov

Delegáciám v prílohe zasielame poznámku predsedníctva na uvedenú tému, o ktorej sa bude rokovať na zasadnutí Rady (poľnohospodárstvo a rybárstvo) 7. apríla 2022.

Informačná poznámka predsedníctva na účely zasadnutia Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo 7. apríla 2022

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/841, pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti, zjednodušenie pravidiel týkajúcich sa dodržiavania záväzkov, stanovenie cieľov členských štátov na rok 2030 a záväzok spoločne dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2035 v sektore využívania pôdy, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva, a nariadenie (EÚ) 2018/1999, pokiaľ ide o zlepšenie monitorovania, podávania správ, sledovania pokroku a preskúmania.

Európska komisia 14. júla 2021 uverejnila komplexný legislatívny balík Fit for 55, ktorého cieľom je umožniť EÚ znížiť do roku 2030 emisie skleníkových plynov v porovnaní s úrovňami z roku 1990 aspoň o 55 %, čo je prvá etapa na ceste k dosiahnutiu klimatickej neutrality v roku 2050.

Hoci k tomuto cieľu budú musieť prispieť všetky odvetvia hospodárstva, zásadnú úlohu pri dosahovaní uhlíkovej neutrality do roku 2050 bude mať poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, ktoré sú zdrojom skleníkových plynov a zároveň aj prirodzenými záchytnými uhlíka.

V tejto súvislosti je cieľom revízie nariadenia o emisiách a odstraňovaní skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva (LULUCF) zvrátiť súčasný trend znižovania záchytu uhlíka v tomto odvetví.

Na obdobie rokov 2026 – 2030 sa v návrhu stanovuje prerozdelenie **celkového cieľa dosiahnuť v roku 2030 v Únii množstvo čistých odstránených skleníkových plynov vo výške 310 miliónov ton ekvivalentu CO₂ medzi členské štáty v podobe národných ročných cieľov**. Od roku 2031 by sa **poľnohospodárske emisie iných skleníkových plynov ako CO₂ (na ktoré sa v súčasnosti vzťahuje nariadenie o spoločnom úsilí) a súčasný sektor LULUCF spojili do nového piliera AFOLU¹, pre ktorý by sa vytýčil cieľ uplatniteľný na úrovni Únie, ktorým je dosiahnutie klimatickej neutrality v roku 2035**.

V Rade pre životné prostredie sa uskutočnili tri diskusie o smerovaní (v októbri a decembri 2021 a v marci 2022). Tento dokument, ktorý sa predkladá Rade pre poľnohospodárstvo, má slúžiť ako podklad pre diskusiu o smerovaní a prispieť k prebiehajúcim rokovaniam, a to v súlade s prácou, ktorá sa vykonala v rámci preskúmania spoločnej poľnohospodárskej politiky a v kontexte stratégie Z farmy na stôl, stratégie v oblasti biodiverzity a novej stratégie EÚ pre lesy do roku 2030.

Vzhľadom na uvedené sa navrhuje, aby sa diskusia zamerala na tieto body:

1. Harmonizácia metód nahlasovania emisií skleníkových plynov a ich odstránených množstiev v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a zohľadnenie špecifik každého členského štátu.

Poľnohospodárska a lesná pôda zaberá 40,9 % a lesná pôda 39,8 % rozlohy Európskej únie. Rozloha, kvalita a podiel pôdy využívanéj na poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo sa však v jednotlivých krajinách značne líšia, čo obmedzuje alebo naopak umocňuje schopnosť každého členského štátu podieľať sa na kolektívnom úsilí o odstraňovanie skleníkových plynov.

¹ AFOLU: poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a iné využívanie pôdy. Tento sektor zahŕňa súčasný sektor LULUCF (lesná pôda, poľnohospodárska pôda vrátane trávnych porastov, mokrade, umelo vytvorené plochy a iná pôda) a poľnohospodárske emisie iných skleníkových plynov ako CO₂, na ktoré sa v súčasnosti vzťahuje nariadenie o spoločnom úsilí (ESR).

Zohľadnenie týchto vnútroštátnych špecifik by podľa Komisie malo umožniť spravodlivé rozdelenie úsilia prideleného jednotlivým členským štátom.

Komisia dokázala počas rokovaní v Rade objasniť viacero metodických bodov svojho návrhu v nadväznosti na otázky niekoľkých členských štátov, ktoré sa týkali neistôt v súvislosti s výpočtom záchytovej uhlika a zostavovaním údajov z národných inventúr. Metodické zlepšenia inventúr postupom času pravdepodobne významne ovplyvnia výpočet záchytovej skleníkových plynov v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Na riešenie tejto výzvy návrh Komisie obsahuje mechanizmus technických opráv.

Niekoľko delegácií žiada väčšiu flexibilitu, aby sa im podarilo dosiahnuť svoj vnútroštátny cieľ.

2. Zohľadnenie klimatických a biologických výkyvov špecifických pre odvetvia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

Poľnohospodárstvo a sektor LULUCF sú z dôvodu svojej povahy vystavené mnohým prírodným a biologickým neistotám, u ktorých sa očakáva nárast v dôsledku zmeny klímy. Mimoriadne poveternostné javy (mrazy, suchá, lesné požiare, búrky atď.) budú mať výrazný vplyv na záchyt uhlika v sektore pôdy v členských štátoch. V tejto súvislosti sú súčasťou návrhu Komisie mechanizmy flexibility, a to najmä s cieľom zohľadniť lesohospodárske osobitosti členských štátov, medziročne výkyvy v tomto odvetví či výkyvy súvisiace s prírodnými škodlivými činiteľmi.

Niekoľko delegácií v rámci pracovnej skupiny Rady požiadalo o objasnenie, pokiaľ ide o zohľadnenie prírodných škodlivých činiteľov v mechanizmoch flexibility a podmienok prístupu k nim. Vyzvali, aby sa náležite zohľadnil vplyv prírodných a biologických výkyvov, ako sú extrémne javy (búrky, požiare, škodcovia, suchá) a dlhodobý vplyv zmeny klímy, na schopnosť odstraňovania skleníkových plynov v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Zdôraznili aj potrebu väčšej flexibility pri stanovovaní ročných cieľov.

3. Vytvorenie sektora AFOLU zahŕňajúceho emisie iných skleníkových plynov ako CO₂ (metán, oxid dusný) z poľnohospodárskych sektorov s kolektívnym cieľom, ktorým je dosiahnutie uhlíkovej neutrality v roku 2035.

Návrh revízie zahŕňa od roku 2031 vytvorenie piliera AFOLU zoskupujúceho emisie a odstraňovanie CO₂ z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy, z lesného hospodárstva, poľnohospodárskej pôdy a biomasy (v súčasnosti v rámci LULUCF) a emisie iných skleníkových plynov ako CO₂ z poľnohospodárskych sektorov (na ktoré sa v súčasnosti vzťahuje ESR)². Komisia má prostredníctvom tohto jednotného rámca v úmysle zlepšiť súdržnosť a integráciu rôznych verejných politík obhospodarovania pôdy, a tým umožniť lepšie uznanie úlohy poľnohospodárstva a udržateľného obhospodarovania lesov v politike EÚ v oblasti klímy.

V tejto súvislosti Komisia vo svojom návrhu zdôraznila význam podporných mechanizmov a mechanizmov stimulov pre poľnohospodárov a lesných hospodárov, aby znížili svoje emisie a zvýšili zachytávanie a ukladanie uhlíka na svojej pôde alebo vo svojich lesoch.

Pokiaľ ide o rozdelenie cieľa neutrality, ktorý sa má dosiahnuť v roku 2035, na obdobie po roku 2030 sa od členských štátov vyžaduje, aby prispeli k dosiahnutiu kolektívneho cieľa a do júna 2024 vo svojich aktualizovaných integrovaných národných energetických a klimatických plánoch vysvetlili, ako to plánujú urobiť. Pokiaľ ide o predložené plány, Komisia do konca roka 2025 navrhne jednotlivé ciele pre členské štáty, ako aj opatrenia na úrovni EÚ na obdobie po roku 2030. Jednotlivé ciele pre členské štáty na obdobie po roku 2030 budú predmetom posúdenia vplyvu a nového legislatívneho návrhu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa ministri vyzývajú, aby sa vyjadrili k týmto otázkam:

² Zo sektora AFOLU by boli vylúčené len emisie z poľnohospodárstva súvisiace s využívaním energie.

1. *Do akej miery by sa mali harmonizovať metódy zostavovania inventúr, aby sa zabezpečilo spravodlivé zaobchádzanie s členskými štátmi a zohľadnili sa pritom poľnohospodárske a lesohospodárske špecifiká každej krajiny?*
 2. *Umožňuje podľa vás návrh Komisie náležite zohľadniť pri posudzovaní úsilia členských štátov o dosiahnutie svojich cieľov prírodné škodlivé činitele?*
 3. *Do akej miery sa vytvorením jediného piliera AFOLU, ktorý bude zoskupovať všetky emisie a ich odstraňovanie v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a zameria sa na dosiahnutie neutrality v sektore AFOLU v roku 2035, zlepšuje súdržnosť politik obhospodarovania pôdy?*
-